

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quòd quinque de causis displiceat Ira Deo. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

502

pungit. Non talis est amicitia Christi, vnde Cant. 2. Sicut lumen inter spinas. Item ad Rom. 12. Non vos defendentes charismata sed date locum iræ. Cum ira ignis sit, ab iracundis debemus elongare, si non volumus ab eis exuri. Itē in eodem cap. Non vinci à malo. A malo vincitur quis, quem malus efficitur, & mali sit subiectus. ¶ Secundo valet ad iræ detestationem hoc quod multum displaceat Deo, placet diabolo, nocet suo subiecto & proximo. Ad primum facit illud Ecclesia. 27. Ira & furor vniuersitatis sunt. Et supple glo. interlin. in conspectu Dei.

Quod quinque de causis displaceat ira Deo.

C A P . I I .

Quinque de causis displaceat ira multū Deo. ¶ Primo quia spiritum eius turbat, vnde ad Ephe. 4. Nolite contumeliam spiritum sanctum. Greg. Dum ira animam pulsat. Spiritus vero suam habitationem perturbat, immo quandoque patet, & illum, & spiritū sanctū de hospitio suo expellit, & diabolum introducit. Sicut in pace factus est locus Dei: sic in ira factus est locus diaboli. ¶ Secundo imaginem Dei in templo eius dissipat, imaginem diaboli ibi ponit. vnde super illud Job 5. Vitium humanum interficit iracundia. dicit Grego. Mansuetudo imaginem Dei in nobis seruat, qui semper tranquillus est: sed ira dissipat, qui multis virtutibus priuat, quem dum quiete mentis tollit. Spurus sanctus non requiescit. Quod autem multū displaceat Deo, quoniam imago eius in homine dissipatur, ostendi potest, per hoc quod dicit Aug. super Psalm. Domine in cinitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges. Merito, inquit August. imaginem ipsorum ad nihilum rediget Deus in cælesti ciuitate: quia ipsi in interiori ciuitate imaginem eius ad nihilum redegerunt. Erat per hoc quod tantum peccatum reputaretur, si aliquis imaginem Crucifixi in ecclesia Dei dissiparet, & idolum alicuius demonis loco eius poneret. ¶ Tertio displaceat ira Deo, quia templo Dei incendit. Psal. Incenderunt ignis sanctuarium tuum. & i. ad Cor. Nescitis quia templum Dei estis vos, & si spiritus Dei habitat vobis? Si quis autem templum Deum violauerit, disperdet ille Deus. ¶ Quarto, quia nullum vitium sic contemnit Deum, quam ira. Hoc vitium se erigit aperte contra Deum. Vnde ad hominem iratum videtur pertinere illud Job 15. Terredit aduersus Deum manum suam, & contra omnipotentem roboratus est. Cucurrit aduersus eum erecto collo. Homo iratus Deum contumeliam afficit, & nititur expuere in faciem eius. Job. 30. Faciem meam obspuerenon verentur. ¶ Quinto displaceat Deo, quia Deo aufidom

dominium suum in homine, & diabolum ibi facit dominari. Homo iracundus quodammodo Deum se facit, dum vindictam usurpat sibi, quia Deus sibi retinuit, dicens: Mihi vindictam, & ego retribuam, ait dominus, ad Ro. 11. & Deut. 32. Mea est vultio. Vnde in vitis patrum, cum quidam frater venisset ad abbatem Philosum, & diceret ei, q̄ vellet se vindicare de quodam fratre, qui dixerat ei contumeliam, incepit orare Philosius in hunc modum: Deus, iam non est nobis necessarium ut pro nobis sollicitus sis, quia nos ipsi, sicut frater iste dicit, & possumus & volumus nos vindicare, quod cum audiret frater penituit.

¶ Quod quatuor de causis placeat ira diabolo.

QUATUOR à verò de causis placet ira diabolo. Primo, quia valde potens est ad ignitionem hominum, & destructionem boni, quia ira est ignis spiritualis. Vnde sicut ipsis naturalis potentior est ad destructionem, quam alia elementa, sic ira, q̄c est ignis spiritualis, &c. Et ideo malitiosi homines, qui multum volunt destruere terram inimicorum suorum, igne pugnant. Similiter & dæmones in inferno. Sic ignis ira potens est ad destructionem bonorum. Dominus etiam ignem amoris accendere voluit in mundo isto, ad destructionem regni diaboli. De igne igitur specialiter potest intelligi illud Ioëli: Ignis comedit speciosa deserti. Pulchritorem enim partem mundi magis exurit ignis iste infernalis: scilicet nobiles & divites. Vnde Eccle. 28. Secundum ligna sylva, sic ignis exاردescit: & secundum virtutem hominis, sic iracundia illius erit: & secundum substantiam suā extabit ira suam. Ira in exercitu diaboli incendiaria est. Ipsa enim causa est aliorum incendiatorum. ¶ Secundo placet ira diabolo, quia cæcitatē facit in homine, quæ multū diabolo placet. Sicut enim cælesti regi minister intelligens acceptus est, Pro. 14. sic diabolo acceptus est minister cæcus. Ipse enim similis est corvo qui veniens ad cadaver primum cutit ad oculū. Sic diabolus primo vult hominē excæcare, sc̄iēs q̄ postea poterit eū præcipitare in foueam peccati ad voluntatē suam. Exemplum in vitis, atriū dixit quidam senex: Quando operiuntur oculi animalis, tunc circuit ad molendinū: alioquin non ambulari in circuitu molæ. Sic diabolus quando cooperuit oculos mentis, in omne peccatum humiliat hominem. ¶ Tertio placet ira diabolo, quia per irā multum dominatur diabolus homini. Homo enim iratus nō timet facere quodcumque diabolus præcipit sibi, quantumcumque magnū peccatum sit: nō enim parcit vxori, nō parcit filio quin quandoque proiiciat eum in ignem. Ipsi Deo & matri eius non parcit;

quin contumeliis eos afficiat. vnde ad ipsum specialiter refutatur potest illud Pro 18. Expedit magis vrsae occurrere rapis forebus, quam fatuo confidenti in stultitia sua. ¶ Quarto placet in diabolo, quod hoc peccato non lucratur diabolus vnum hominem in tum, sed tota domu, vel villâ, vel patriâ. Homo iracundus est sicut serpens igne ore vomes, exurens eos igne ira qui sunt in se. Vnde Pro 15. Vir iracundus prouocat rixas: qui autem fatus est, mitigat suscitatas. Vnde iracundus rixas prouocat: mors canis alios mordet, & latratu suo alios ad iram prouocat.

¶ Quod ira multum nocet proximo.

PROXIMO etiam multum nocet ira, quia ferè omnia malorum quæ inferunt homines sibi inicem, procedunt ex ira. Ideo multum debet homo sibi cauere ab ira: quia nisi hoc fecerit, intollerabilis est hominibus. Proverb. 27. Graue est saxum & onus arena: sed ira stulti utroque grauior est. & in eodem capitulo, impunitum concitati spiritus sustinere quis poterit? Eccl. 22. Superbum quid grauabitur? & quod illi aliud nomine, quam factus? Annam & salem, & massam ferri facilis est ferre, quam virtus imprudentem, & fatuam, & impium. Proverb. 18. Spiritum ascendit facilem quis poterit sustinere? Homo iracundus prouere est onerosus amicis suis & familiaribus. vnde Proverb. 22. Noli esse amicus homini iracundo.

¶ Quod tribus de causis cauenda est amicitia iracundi homini.

TRIPLEX i ratione non debet homo querere amicitia hominis iracundi. ¶ Primo, quia parum durat talis amicitia. Igne enim ira comburit in eo vinculum amoris. ¶ Secundo, quia homines iracundi sunt velut lignum ignitum, quod consumuit ex parte ea quæ tangit. ¶ Tertio, quia sunt velut lignum spinosum, quod pergit amplectentes se: ideo familiari amore complectendi non sunt. Licet aliquis homo amet omnes arbores quas habet, spinas tamen libenter declinat. Sic licet omnes homines amant, sunt tamen familiaritas iracundorum declinanda est.

¶ Quod proprio subiecto multum noceat ira.

IRA etiam proprio subiecto valde nocet. Et hoc multis modis. ¶ Primo, nocet corpori. vnde Eccl. 30. Zelus & iracundia inueniunt dies. ¶ Secundo, nocet etiam possessionibus. vnde Eccl. 20. Obiurgatio & iracundia ad nihilabunt substantiam. Homo iracundus pro una alapa amittit quandoque centum libras. ¶ Tertio, nocet ira, & hoc multipliciter. ¶ Primo excrucando eum, videlicet Iob 17. Caligavit ad indignationem oculus meus. Et in Platea supercessidit ignis, & non viderunt solem. Ignis ira non finit.

videre solem iustitiae. Psalm. Turbatus est à furore oculus meus. Et philosophus: Duo sunt maximè contraria cōsilio, scilicet fūcātia & ira. Psalm. Turbatus sum &c. ¶ Secūdo nocet ira animæ, ei omnia bona auferendo. Aufert enim misericordiā. vnde Prou 22. Ira non habet misericordiam, neque irrumpens furor. Cuius causa est: quia ira inquirit victoriā. Finis enim iræ est victoria. Aufert etiam homini ira veram iustitiā. vnde Iacob. 1. Ira enim via iustitiam Dei non operatur. Vbi dicit glo. Qui iratus indicat, etiā si iustitiam iudicat, tamen diuini examinis iustitiā, in quam perturbatio non cadit, noc potest imitari. Sapie. 12. Tu autem dominator virtutum cum tranquillitate iudicas. Et super illud Iob 16. Non te superet ira. dicit gl. Si ira correctionem suspetat, antè opprimit, quām corrigat: & sub specie zeli iustitiae, fator est. Zelus iustitiae quasi ignis ardere debet oleo misericordiæ. Et sicut ignis lampadem destruit, nisi adsit oleum: sic zelus iustitiae cor hominis destruit, nisi assit oleum misericordiæ. Legitur de Christo Lucæ 20. q. ipse destructione Ierusalem, quam ex zelo iustitiae facturus erat, prius fleuerit. ¶ Tertiœ ira nocet animæ omnia mala introducendo. vnde super illud Prouerbio. 15. Vir iracundus prouocat rixam. dicit Grego. Ianua omnium vitiorum est iracundia: qua clausa, virtutibus intrinsecus datur quies aperta, ad omne facinus armabitur animus. Prou. 29. Qui ad indignandum facilis est, ad peccata est proclivior. Damnum quod facit ira homini, ostendit Salomon Prouer. 19. Qui impatiens est, sustinebit damnum. Primum quod sustinet impatiens, est damnum perditæ patientiæ. Secundū est, damnum eorū qui lucratæ essent, si patienter iniuriam sustinuissent: velut enim lapidibus pretiosis obruimur, cum iniuria nobis inferuntur. Tertiū damnum, est amissio suiphius. Impatiens seipsum perdit, sicut patiens seipsum seruat. Vnde dominus in Euangeliō Lucæ 11. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Quibus rebus comparatur iracundus. C A P. III.
Tertiœ valet ad detestationem iræ, si iracundus diuersis generibus rerum comparetur. Vnde notandū, quod iracundus est velut homo habens domum ligneam, cui quādoque accidit, quod in vespere diues est, in mane vero nihil habet, quia sibi totum ignis subito abstulit. Ita homo iracundus ad sibilum unius verbi, gratiam, quam habebat, perdit, dum in iram vel odium capit. Ideo dicitur Eccle. 2. Vx illis qui perdidérunt sustentiam. Homo etiā iracundus est quasi dæmoniacus, vel arreptius. Vnde figurari potest per dæmoniacum illum, de quo le-